

PM 2013:203 RI (Dnr 325-392/2013)

Trygghet för alla stockholmare – REVA- projektet måste upphöra

Skrivelse av Ann-Margarethe Livh (V)

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Skrivelse av Ann-Margarethe Livh (V) om ”Trygghet för alla stockholmare – REVA-projektet måste upphöra” anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Sten Nordin anför följande.

Ärendet

I en skrivelse den 6 mars 2013 till kommunstyrelsen föreslår Ann-Margarethe Livh (V) att kommunstyrelsen vänder sig till regeringen och kräver att tillämpningen av REVA (Rättssäkert och effektivt verkställighetsarbete) stoppas i Stockholm.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser att Stockholms stad har ett samlat och målinriktat arbete för att skapa trygghet och säkerhet för alla som bor, verkar och vistas i staden.

Mina synpunkter

Stockholm är en av världens tryggaste och säkraste huvudstäder. Stockholms stad har ett mycket målinriktat arbete för att skapa trygghet för alla boende, företagare och besökare. Trygghetsarbetet innebär att minimera rädslan för att utsättas för oönskade händelser och skapa tillit till institutioner och människor. Säkerhetsarbetet i staden handlar om att värna människor, miljö och egendom, säkerställa samhällets funktionalitet samt stärka förmågan att upprätthålla våra grundläggande värden, demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter. Staden tar ett tydligt ansvar för att alla ska kunna leva och röra sig fritt i vår stad.

Stockholms stad är inte delaktig i REVA-projektet. Migrationsverket är projektägare och projektet medfinansieras av Europeiska återvändandefonden. De brister som fanns i polisens tillämpning av REVA-projektet har hanterats av regeringen.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Skrivelse av Ann-Margarethe Livh (V) om ”Trygghet för alla stockholmare – REVA-projektet måste upphöra” anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i promemorian.

Stockholm den 27 november 2013

STEN NORDIN

Bilaga

Skrivelse om trygghet för alla stockholmare – REVA-projektet måste upphöra

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Roger Mogert och Tomas Rudin (båda S) enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta

1. Att i huvudsak bifalla borgarrådets förslag till beslut
2. Att utöver detta anföras

REVA-projektet är ett samarbete mellan polisen, kriminalvården och migrationsverket som samordnas av den sistnämnda myndigheten. Syftet med projektet har varit att få till stånd effektiva och rättssäkra utvisningar av personer som vistas i Sverige utan uppehållstillstånd. Under 2012/2013 resulterade projektet i intensiva kontroller i bland annat Stockholms tunnelbanor. Flera stockholmare har vittnat om att de upplevt kontrollerna som såväl otrygga som diskriminerande. Det är allvarligt. Även om polisens riktlinjer sa att kontrollerna inte ska utgå från människors språk, utseende eller namn har många vittnat om att implementeringen inte fungerat enligt nämnda riktlinjer.

Utan att på förhand döma någon kan staden när något såsom det ovan beskrivna inträffar ta stockholmarnas oro och vittnesbörd på allvar, och ta ställning för rättssäkerheten i vår stad. Det som i det här fallet skedde var istället att stadsrådet Ullenhag (Fp) som till sist sa ifrån och såg till att få en förändring i hur REVA implementerades i Stockholm. Det hade onekligen varit bättre om ansvariga borgarråd också tydligt tagit ställning och påtalat de brister som fanns i implementeringen.

Ingen ska diskrimineras i Stockholm. Stockholmarnas trygghet och rättsäkerheten i vår stad är stadens angelägenhet, även i de fall det handlar om lagar och myndigheter staden inte har rådighet över.

Reservation anfördes av borgarrådet Daniel Helldén (MP) enligt följande.

Jag föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta

1. Delvis bifalla skrivelsen
2. Därutöver anföras följande

Konsekvenserna av den uppskruvade jakten på papperslösa är att det finns en allt större risk att föräldrar inte vågar låta sina barn gå i skola eller låter bli att söka vård. Den intensifierade jakten på papperslösa riskerar att förhindra kommunernas och landstingens uppdrag att ge alla barn skolgång, sjukvård, skydd och stöd.

Staden har enligt lag det yttersta ansvaret för att enskilda ska få det stöd och den hjälp de behöver. Enligt barnkonventionen har alla barn rätt till utbildning (artikel 28) och från den 1 juli i år har kommunerna en skyldighet att ordna skolgång även för papperslösa och gömda barn. Det kräver att vårdnadshavare känner sig trygga med att skicka sina barn till skolan, även om de har ett utvisningshot hängande över sig och gömmer sig för myndigheterna. Projektet Reva och regeringens beslut att öka antalet verkställda utvisningar utgör tyvärr en stor risk för att det blir precis tvärtom – att föräldrar inte vågar låta sina barn gå i skolan av rädsla för att polisen ska upptäcka familjerna och avvisa dem.

Vi vill inte ha ett samhälle där barn är rädda för att gå till skolan eller där människor inte får vård och den hjälp som de behöver och har rätt till. Genom tveksamma metoder från polisens sida och misstänkliggörande av personer som inte uppfattas ha ett "svenskt" utseende bidrar jakten på papperslösa till ett hårdare samhällsklimat som präglas av misstänksamhet och . Istället för att utvisa fler vill Miljöpartiet se ett annat alternativ – ett humanare, medmänskligare och friare Sverige där alla människors lika värde och barns rättigheter respekteras.

Vi instämmer i att kommunstyrelsen bör vända sig till regeringen och framföra att polisens arbete inte får hindra kommuner och landsting att tillgodose rätten till vård och utbildning. Polisens resurser bör prioriteras till mer angelägna uppgifter än att jaga papperslösa.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av Karin Wanngård, Tomas Rudin och Maria Östberg Svanelind (alla S) med hänvisning till reservationen av (S) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av Åsa Jernberg och Stefan Nilsson (båda MP) med hänvisning till reservationen av (MP) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av Ann-Margarethe Livh (V) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Skrivelsen ”Trygghet för alla stockholmare – REVA-projektet måste upphöra” av Ann-Margarethe Livh (V) bifalles
2. Dessutom vill jag säga följande

Jag frågar mig fortfarande hur finansborgarrådet och staden tänker agera för att alla invånare ska vara trygga. Vi har helt klart olika uppfattning om hur tryggt det är i Stockholm, i synnerhet för människor vars ursprung eller medborgarskap ifrågasätts enbart på grund av utseendet. Den rädsla som tillämpningen av REVA fortfarande skapar också hos andra stockholmare än de som krävts på legitimation utan brottsmisstanke måste tas på stort allvar.

Finansborgarrådet menar att regeringen har hanterat de brister som funnits i tillämpningen av REVA, men en film som tagits i Rågsved den 8 oktober visar att polisen uppenbarligen inte har slutat med de kritiserade kontrollerna utifrån människors utseende, se <http://www.youtube.com/watch?v=hXb7xp3VIJY&noredirect=1>.

Vi kan inte ha det så i vår stad att polisen plötsligt kan dyka upp i på förskolans gård, i ett klassrum eller utanför barnpsykiatrins mottagning för att söka efter personer som ska utvisas. Det skulle ha betytt väldigt mycket för många stockholmare om finansborgarrådet redan i våras hade tagit klar ställning för alla människor lika värde och rätts säkerheten i samband med att REVA-projektets hårt kritiserade kontroller i Stockholms tunnelbana. Vi kommunpolitiker måste våga ta strid även med staten, om agerandet går mot grundläggande värden.

Sedan juli gäller att papperslösa och deras barn har rätt till vård, tandvård och läkemedel på samma villkor som asylsökande. Papperslösa och gömda barn har också lagstadgad rätt att gå i skolan. Om detta ska bli mer än en hyllvärmare måste människor känna sig trygga med att söka vård och att skicka barnen till skolan. Det bör ligga såväl i stadens som i statens

intresse att det i första hand är det frivilliga återvändandet som ska underlättas och effektiviseras och inte en jakt på människor i tunnelbanan eller på andra platser där barn och vuxna borde ha rätt att känna sig trygga. Mitt förslag om att skriva till regeringen i denna fråga står därför fast.

ÄRENDET

I en skrivelse till kommunstyrelsen föreslår Ann-Margarethe Livh (V) att kommunstyrelsen vänder sig till regeringen och kräver att tillämpningen av REVA stoppas i Stockholm.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 11 april 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret konstaterar att enligt polismyndigheten innebär REVA- projektet inte några förändringar i arbetet med att eftersöka människor med utvisningsbeslut. Projektets syfte enligt polismyndigheten är att processerna i själva handläggningen ses över. Främst handlar det om att ta bort hinder i den löpande handläggningen av ärenden. Detta innebär inga förändringar i den yttre verksamheten för gränspolisen i Stockholms län vad gäller till exempel arbetet med att eftersöka dem som vistas illegalt i landet.

Migrationsverket är projektägare och projektet medfinansieras av Europeiska återvändandefonden. REVA- projektet ligger i linje med regeringens intention att effektivisera arbetet med verkställigheter och öka antalet verkställda utvisningsbeslut. Stockholm stad är inte delaktig i projektet.

Stockholms stad har ett samlat och målinriktat arbete för att skapa trygghet och säkerhet för alla som bor, verkar och vistas i staden. Staden har ett stadsövergripande styrdokument, Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram. Den övergripande målsättningen med programmet är att förebygga risker och minimera sannolikheten för att oönskade händelser inträffar. När allvarliga händelser ändå sker ska staden ha förmåga att kunna hantera konsekvenserna och därmed minimera skadliga effekter på människa, miljö och egendom.

Trygghetsarbete i stort innebär att minimera rädslan för att utsättas för oönskade händelser samt att skapa tillit till institutioner och människor. Säkerhetsarbetet innebär att värna om människa, miljö och egendom, säkerställa samhällets funktionalitet, även vid oönskade händelser, samt stärka förmågan att upprätthålla våra grundläggande värden, demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter.

Staden tar utifrån detta samlade arbete och utifrån vår kompetens ett tydligt ansvar för att alla ska kunna leva och röra sig fritt i staden. Alla stockholmare, likväl som andra som vistas i vår stad, omfattas av stadens trygghetsarbete.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att skrivelse av Ann-Margarethe Livh (V) om ”trygghet för ALLA stockholmare – REVA- projektet måste upphöra” anses besvarad med hänvisning till vad som sagts i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.